

30. 3. 2023 (Manjca Drobč)

porov in kriz

aščevalnosti in revan

državah na tujem.
Avtorica je v spremni
besedi z naslovom *Iz temnih
dni* zapisala: "Celotna

slovenskega ozemlja po
Rapalski pogodbi leta 1920
in v drugi svetovni vojni
je dobilo svojo antologijo
in monografijo. Podobno
se je zgodilo s pesnjenjem
slovenskih prisilnih
mobilizirancev v nemško
vojsko v drugi svetovni vojni
in pesnjenjem z motiviko
utrjevanja revolucijskih
pridobitev po drugi svetovni
vojni. Po vsem tem se
da razumeti, da je bilo
primerno in prav enako
in enakovredno preučiti
tudi pesnjenje, na drugi
strani, to je pesmi tistih
avtorjev, ki se pri političnem
opredeljevanju Slovencev
med drugo svetovno vojno
na slovenskih tleh niso
pridružili Osvobodilni fronti,
ker ji niso zaupali ali so ji
nasprotovali."

Ddr. Marija Stanonik

Slovenska matica, zelo
uspešno vseslovensko
založniško, znanstveno
in kulturno društvo, je kot
"zgodovinsko knjigo"
izdala knjigo akademikinje
prof. ddr. Marije Stanonik
z naslovom *Brez križa in
imena: slovensko pesništvo
na drugi strani med drugo
svetovno vojno in po njej*. Gre
za obsežno stvaritev na več
kot 540 straneh, na katerih je
avtorica z nekaj sodelavkami
v več letih zbrala in preučila
334 pesmi in podobnih
stvaritev, ki so jih napisali
domobranski avtorji. Vseh
podrobnosti ni mogla
ugotoviti, ker so pesniki
doživeli različne usode.
Med njimi so tudi tisti, ki so
bili ubiti bodisi med vojno
bodisi po njej. Ddr. Marija
Stanonik je gradivo in druge
vire raziskovala v številnih
arhivih v Sloveniji in mnogih

pesemska ustvarjalnost
na strani zmagovalcev v
drugi svetovni vojni je bila
s pomočjo uradnih ustanov
in zavzetosti nekaterih
posameznikov temeljito
obdelana. Podobno so
obdelane pesmi slovenskih
vojakov v tujih vojskah,
tudi pesnjenje Slovencev
od italijanske zasedbe